

Samorząd terytorialny a „strefy wolne od LGBT”

Anna Wieczorek

STRESZCZENIE

Kilkadziesiąt samorządów terytorialnych – rad gmin i powiatów oraz sejmików województw podjęło uchwały i deklaracje w sprawie sprzeciwu wobec ideologii LGBT. Twórcy tych dokumentów podkreślali chęć ochrony rodziny opartej na tradycyjnych wartościach oraz obronę systemu oświaty przed propagandą/ideologią LGBT. Przeciwnicy ostrzegali przed stygmatyzacją osób nieheteronormatywnych. Wytucznią dla powyższych dokumentów stała się upubliczniona w 2019 r. „Samorządowa Karta Praw Rodzin”. Przy wjazdach na tereny zarządzane przez samorządy, które przyjęły takie deklaracje czy uchwały, pojawiły się tabliczki z napisem „Strefa wolna od LGBT”. Spór zaczął zataczać coraz szersze kręgi, włączyły się media, sądy, prokuratura, Rzecznik Praw Obywatelskich, Parlament Europejski i Komisja Europejska. Autor artykułu nie opowiada się po żadnej z polemizujących stron. Uważa jedynie, że niepotrzebne i szkodzą naszemu krajowi. Dla wykazania absurdalności sporu o „strefy wolne od LGBT”, w artykule odniesiono się do:

- wybranych dokumentów dotyczących samorządu terytorialnego (deklaracje, uchwała, wyrok sądu) oraz „Samorządowej Karty Praw Rodzin” (załącznik 1, 2, 3 i 4);
- powszechnie obowiązujących aktów prawa odnoszących się do zadań własnych samorządu terytorialnego, rodziny oraz oświaty;
- biografii osób (np. pisarzy), które zapisały się pozytywnie w historii Polski i świata, mimo pogmatwanego życia rodzinnego.

Dobór analizowanych danych można uznać za subiektywny. Autor wybrał dokumenty samorządów Małopolski i Beskidów, bo zarządzane przez nie tereny uważa za bardzo atrakcyjne dla turystów – lubi spędzać wakacje w Krakowie, Zakopanem oraz Beskidzie Śląskim i Żywieckim, np. w Koniakowie i Żywcu. Wykaz lektur dla szkół ponadpodstawowych, przyjęty przez Ministra Edukacji Narodowej, zdecydował o doborze biografii pisarzy. O wyborze pozostałych osób przesądziła niezwykłość ich życiorysów oraz wpływ na historię Polski i świata. Kończąc pracę nad artykułem w marcu 2022 r. autor świadomie wprowadził wątek Ukrainy.

Słowa kluczowe: LGBT, „Strefa wolna od LGBT”

„Strefy wolne od LGBT” – geneza sporu

LGBT – to skrót, który znaczy: lesbijki, geje, osoby biseksualne i transpłciowe. Ludzie ci uważają, że byli i są traktowani gorzej niż osoby heteroseksualne. Z wypowiedzi Roberta Biedronia, posła do Parlamentu Europejskiego, wynika, że w Polsce żyje co najmniej 2 mln osób nieheteronormatywnych. Trudno to zweryfikować, ponieważ nie znaleziono stosownych danych w Głównym Urzędzie Statystycznym.

Art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jednoznacznie stanowi:

- „1. Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.
2. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny”.

W Polsce homoseksualizm nie jest uważany za przestępstwo i tym samym karany. W świetle ustawy Kodeks karny (Kk) karze podlega stręczycielstwo i sutenerstwo [art. 204 § 1, § 2 i § 3 Kk]. Tak było również w okresie międzywojennym, po wejściu w życie w 1932 r. nieobowiązującego już Kodeksu karnego (Kk z 1932 r.). Karano jedynie prostytucję osób tej samej płci. „Kto z chęci zysku ofiarowuje się osobie tej samej płci do czynu nierządowego, podlega karze więzienia do lat 3” [art. 207 Kk z 1932 r.]. Byliśmy więc bardziej liberalni niż np. Wielka Brytania, gdzie jeszcze po drugiej wojnie światowej gej mógł trafić do więzienia albo na przymusową terapię.

Mimo tak jednoznacznych przepisów Konstytucji, osoby LGBT uważają, że w Polsce nie są równe wobec prawa i zabiegają o jego zmiany. Skarżą się na brak możliwości zawierania małżeństw lub związków partnerskich i adopcji dziecka, skomplikowane procedury dziedziczenia oraz kłopoty z korektą płci. Podkreślają społeczny ostracyzm, który w skrajnych przypadkach przeradza się we wrogość prowadzącą do agresji i przemocy. Wskazują, że przed nawoływaniem do nienawiści na tle orientacji seksualnej nie chroni Kodeks karny, który zakazuje jedynie znieważania ze względu na przynależność narodową, etniczną, rasową i wyznaniową [art. 256 § 1 Kk oraz art. 257 Kk]. O zmiany prawa i akceptację społeczną osoby LGBT zabiegają organizując różnego rodzaju akcje – najbardziej znanymi są marsze/parady równości. W Sejmie od lat toczy się dyskusja na temat legalizacji małżeństw osób tej samej płci i adopcji dzieci przez te pary. Jak do tej pory Parlament nie odważył się uchwalić takich przepisów, co należy uznać za brak przyzwolenia ze strony większości wyborców.

Za skrajny przejaw dyskryminacji środowisko LGBT uznało podjęte przez samorządy terytorialne deklaracje i uchwały w sprawie sprzeciwu wobec ideologii LGBT i ochrony rodziny opartej na tradycyjnych wartościach. Na drogach, przy wjazdach na tereny zarządzane przez samorządowców, którzy takie dokumenty przyjęli, pojawiły się tabliczki z napisem „Strefa wolna od LGBT”. Miał to być rodzaj ostrzeżenia – uwaga, władarze tych terenów stygmatyzują osoby nieheteronormatywne. Tabliczki postawiła „niewidzialna ręka”, zapewne ludzie wspierający osoby LGBT, a samorządowcy poczuli się obrażeni.

Spór zaczął zataczać coraz szersze kręgi, włączyły się telewizje, gazety, sądy, Rzecznik Praw Obywatelskich. Z doniesień medialnych można się było dowiedzieć, że zarówno Parlament Europejski, jak i Komisja Europejska uznały postępowanie samorządów za dyskryminujące osoby LGBT i ostrzegły, że może to skutkować zawieszeniem przekazywania Polsce funduszy unijnych.

Przyczyną sporu o „Strefy wolne od LGBT” stała się upubliczniona w 2019 r. „Samorządowa Karta Praw Rodzin”, której głównym autorem jest Pozarządowa Fundacja Instytut na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris (załącznik 1). W Karcie napisano,

że „podjęto próby podważenia na poziomie samorządowym gwarantowanych konstytucyjnie praw rodzin, w tym praw rodziców i dzieci, oraz prawnej tożsamości i ustrojowej pozycji małżeństwa”. Wskazano na działania samorządów Słupska, Gdańska i przede wszystkim na podpisaną przez Prezydenta Warszawy Deklarację LGBT+. Autorzy Karty uznali, że w tej sytuacji „konieczne jest opowiedzenie się po stronie wartości chronionych przez Konstytucję – tożsamości małżeństwa jako związku kobiety i mężczyzny, ochrony rodziny i rodzicielstwa (art. 18), prawa do ochrony życia rodzinnego (art. 47), prawa rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem (art. 48 ust. 1) oraz zasady ochrony dziecka przed demoralizacją (art. 72 ust. 1)”.

Autorzy Karty przyznali wprawdzie, iż samorząd terytorialny nie jest uprawniony do ustalania programu nauczania, ale uważają, że powinien znać poglądy organizacji pozarządowych, z którymi szkoły współpracują. Postulują, aby nie przeznaczать „środków publicznych na projekty, których charakter zakłada kwestionowanie konstytucyjnej tożsamości małżeństwa jako związku kobiety i mężczyzny oraz tożsamości i autonomii rodziny”.

Karta stała się swego rodzaju wytyczną dla deklaracji i uchwał w sprawie sprzeciwu wobec ideologii LGBT, podjętych przez kilkadziesiąt samorządów – rad gmin i powiatów oraz sejmików województw (przykłady poniżej). Dla zachowania precyzji wypowiedzi artykuły Konstytucji, na które powołano się w Karcie zacytowano:

- art. 18 „Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej”.
- art. 47 „Każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym”.
- art. 48 ust. 1 „Rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania”.
- art. 72 ust. 1 „Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją”.

Deklaracje i uchwały samorządów terytorialnych – przykłady

Deklaracje i uchwały, które przyczyniły się do sporu o „Strefy wolne od LGBT” radni gmin, powiatów i województw oparli na „Samorządowej Karcie Praw Rodzin”. Przekaz tych dokumentów jest podobny, dlatego nie ma potrzeby omawiania wszystkich w niniejszym artykule, zwłaszcza, że część z nich już uchylono. Dla zobrazowania sposobu myślenia samorządowców trzy przykłady wystarczą.

W przyjętej w dniu 29 kwietnia 2019 r. Deklaracji Sejmiku Województwa Małopolskiego napisano: „Jako Radni Województwa Małopolskiego deklarujemy wsparcie dla rodziny opartej na tradycyjnych wartościach oraz obronę systemu oświaty przed propagandą LGBT zagrażającą prawidłowemu rozwojowi młodego pokolenia.

Deklarujemy, że Sejmik Województwa Małopolskiego w realizacji swoich publicznych zadań będzie wierny tradycji narodowej i państwowej, mając w pamięci tysiącletnią tradycję chrześcijaństwa w Polsce oraz wielowiekowe przywiązanie Polaków do wolności” (załącznik 2). Deklarację uchylono we wrześniu 2021 r.

W Deklaracji Rady Gminy Jordanów w sprawie sprzeciwu wobec wprowadzenia ideologii „LGBT” do wspólnot samorządowych napisano: „deklarujemy wsparcie dla rodziny opartej na tradycyjnych wartościach oraz ochronę systemu oświaty przed propagandą LGBT zagrażającą prawidłowemu rozwojowi młodego pokolenia” (załącznik 3). W uchwale Rady Gminy Istebna w przedmiocie powstrzymania ideologii LGBT przez wspólnotę samorządową napisano: „Radykałowie dążący do rewolucji kulturowej w Polsce atakują wolność słowa, niewinność dzieci, autorytet rodziny i szkoły oraz swobodę przedsiębiorców. Dlatego będziemy konsekwentnie bronić naszej wspólnoty samorządowej! Dla dobra życia, rodziny i wolności deklarujemy, że samorząd, który reprezentujemy – zgodnie z naszą wielowiekową kulturą opartą na wartościach chrześcijańskich – nie będzie ingerować w prywatną sferę życia polskich rodzin. Nie damy narzucić sobie wyolbrzymianych problemów i sztucznych konfliktów, które niesie ze sobą ideologia „LGBT” (załącznik 4).

Z powyższych dokumentów wynika, że zagrożona jest rodzina oparta na tradycyjnych wartościach. Zagrożenie to stwarza ideologia/propaganda LGBT, która wdziera się do szkół i eliminuje wielowiekową kulturę opartą na wartościach chrześcijańskich.

Ustawa o samorządzie gminnym (usg) stanowi, że zaspokajanie potrzeb wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy [art. 7 ust. 1 usg]. Lista zadań własnych jest obszerna i obejmuje m.in. sprawy:

- „wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej” [art. 7 ust. 1 pkt 6a usg];
- „edukacji publicznej” [art. 7 ust. 1 pkt 8 usg].

Samorządowcy uznali, że te przepisy dają im prawo do podejmowania deklaracji i uchwał dotyczących ochrony rodziny oraz systemu oświaty. Tyle, że nie zdefiniowali, czym jest rodzina oparta na tradycyjnych wartościach oraz ideologia LGBT, która takiej rodzinie zagraża.

Uchwałę Rady Gminy Istebna zaskarżył Rzecznik Praw Obywatelskich, a Wojewódzki Sąd Administracyjny w dniu 14 lipca 2020 r. stwierdził nieważność tej uchwały. Rzecznik Praw Obywatelskich zarzucił naruszenie:

- szeregu artykułów Konstytucji;
- art. 6 i art. 18 ustawy o samorządzie gminnym „przez wykroczenie poza zakres działania gminy i zakres właściwości rady gminy oraz władczą ingerencję w zakres kompetencji innych organów publicznych, w tym organów wykonawczych samorządu terytorialnego i organów administracji rządowej, a w konsekwencji brak podstawy prawnej i naruszenie konstytucyjnej zasady legalizmu, z której wynika, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa” (załącznik 4).

Przekładając to na język zrozumiały nie tylko dla prawników – do spraw rodziny i oświaty odnosi się szereg innych aktów prawa, których Rada Gminy Istebna i zapewne inni samorządowcy nie wzięli pod uwagę.

Warto podkreślić, że Rzecznik Praw Obywatelskich zarzucił naruszenie m.in. art. 47 i art. 48 ust. 1 Konstytucji, na które powołano się w „Samorządowej Karcie Praw Rodzin”. Jak widać, Konstytucja jest różnie rozumiana przez różne gremia. Nie sposób jednak zaprzeczyć, że każdy, niezależnie od orientacji seksualnej, ma prawo do ochrony życia prywatnego, czci i dobrego imienia. Rodzice mogą wychowywać dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami. Jeśli chcą, żeby ich syn czy córka wiedzieli kim są osoby LGBT, to Konstytucja tego nie zabrania.

Rzecznik Praw Obywatelskich zaznaczył również, że nie sposób jednoznacznie ustalić, co oznacza pojęcie ideologia LGBT. Rzeczywiście, w polskim systemie prawnym nie znaleziono definicji tego określenia. Jediną definicję, jaką udało się znaleźć, zawiera Wikipedia. „Ideologia LGBT, ideologia gender, rzadziej homoseksualna propaganda, homopropaganda – określenia używane w mediach i politycznych wypowiedziach w Polsce, związane z populistyczną retoryką anti-LGBT. To, co nazywane jest ideologia LGBT lub ideologią gender, w gruncie rzeczy nie spełnia kryteriów ideologii. Według badaczy analizujących terminy takie jak „ideologia gender” czy tzw. „homoseksualna agenda”, byty te nie istnieją poza propagandową retoryką anti-LGBT, a sugerowanie, że istnieją bywa określane jako forma teorii spiskowej” [I.LGBT].

W polskim systemie prawnym nie znaleziono definicji pojęcia rodzina, a tym bardziej rodzina oparta na tradycyjnych wartościach. Konstytucja RP określa jedynie, że małżeństwo, to związek kobiety i mężczyzny, ale nie stawia znaku równości między pojęciami: małżeństwo, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo [art. 18].

Kodeks rodzinny i opiekuńczy stanowi: „Małżonkowie mają równe prawa i obowiązki w małżeństwie. Są obowiązani do wspólnego pożycia, do wzajemnej pomocy i wierności oraz do współdziałania dla dobra rodziny, którą przez swój związek założyli” [art. 23]. W ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest mowa o członku rodziny. Pojęcie to oznacza „osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy (...) Kodeks karny (...), a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą” [art. 2 pkt 1]. Kodeks karny stanowi: „Osobą najbliższą jest małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu” [art. 115 § 11 Kk].

Sumując, członkowie rodziny, to: małżonkowie i ich dzieci; osoby najbliższe, np. wstępni, zstępni, rodzeństwo; osoby pozostające we wspólnym pożyciu, które nie koniecznie muszą być odmiennej płci oraz nie koniecznie musiały zawrzeć związek małżeński.

Członkiem rodziny jest się niezależnie od orientacji seksualnej. Osoby tej samej płci pozostające we wspólnym pożyciu też tworzą rodzinę. Jąką rodzinę opartą na tradycyjnych wartościach chcą chronić i promować samorządowcy – nie wiadomo.

Skoro nie wiadomo czym jest ideologia LGBT oraz rodzina oparta na tradycyjnych wartościach, to nie wiadomo również na czym ma polegać obrona systemu oświaty przed tą ideologią w imię dobra takiej rodziny. Podstawowym aktem prawa dotyczącym systemu oświaty w Polsce jest ustawa Prawo oświatowe. W Preambule napisano:

„Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniami zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności”.

Jak z powyższego wynika polski system nauczania za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki, otwarcie na wartości kultur świata oraz demokrację i tolerancję. W cytowanej ustawie Prawo oświatowe i innych aktach prawa dotyczących oświaty nie znaleziono zakazu nauczania o osobach nieheteronormatywnych, czy żyjących w nieformalnych związkach, o czym poniżej.

Minister Edukacji i Nauki wydał szereg przepisów wykonawczych dotyczących programu kształcenia poszczególnych rodzajów szkół. Rozporządzenie z 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, jak sama nazwa wskazuje, określa program poszczególnych rodzajów szkół. Podstawowe przedmioty, to język polski, historia i matematyka. Polskie szkoły uczą również szeregu innych przedmiotów, np. muzyki i plastyki.

Obszerny wykaz lektur dla szkół ponadpodstawowych zawiera wydane w 2018 r. rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia. W zakresie obowiązkowym widnieje *Gloria victis* Elizy Orzeszkowej. Lektury uzupełniające, to m.in. *Nad Niemnem* Elizy Orzeszkowej, wybór wierszy Marii Konopnickiej oraz wybrane opowiadania Jarosława Iwaszkiewicza. Zalecane dzieła filmowe, to *Noce i dnie* w reżyserii Jerzego Antczaka, oparte na powieści Marii Dąbrowskiej.

Maria Dąbrowska (1889–1965), Jarosław Iwaszkiewicz (1894–1980) i Maria Konopnicka (1842–1910) byli nieheteronormatywni, można ich określić jako osoby biseksualne.

Iwaszkiewicz miał dwie córki z żoną Anną, ale również jego partnerem seksualnym był wybitny kompozytor Karol Szymanowski [Mitzner 2008].

Dąbrowska, po śmierci męża, związała się ze Stanisławem Stempowskim – działaczem społecznym i niepodległościowym, który pozostawał w separacji z żoną. Po jego śmierci Maria zamieszkała z pisarką Anną Kowalską. „Wzajemne relacje Dąbrowskiej i Kowalskiej były trudne, znajomość przechodziła różne fazy. Wydaje się, że początkowo Dąbrowska traktowała Annę jak młodszą siostrę. (...) Kowalska miała na ten temat własne zdanie, od początku wiedziała, że zakochała się w Marii. (...) Powoli jednak sytuacja ulegała zmianie, Dąbrowska również nie pozostawała obojętna” [Koper 2011, s. 248].

Konopnicka była mężatką, urodziła ośmioro dzieci. Po odejściu od męża żyła w związku partnerskim z malarką i feministką Marią Dulębianką [Koper 2011].

Eliza Orzeszkowa (1841–1910) unieważniła swoje małżeństwo i związała się z żonatym mężczyzną. Złamała „kilka podstawowych zakazów obyczajowych – odważyła się porzucić męża zesłanego za udział w powstaniu styczniowym, a co więcej, zdecydowała się żyć i pracować na własny rachunek” [Koper 2011, s. 25].

Jednak pisarze ci stali się częścią naszych dziejów przez swoją twórczość. Dąbrowska, Iwazkiewicz i Orzeszkową nominowano do Nagrody Nobla. Konopnicka jest jedną z najwybitniejszych pisarek w historii literatury polskiej. Najbardziej znane utwory to bajki i wiersze dla dzieci oraz Rota, opublikowana w „Gazecie Cieszyńskiej” w 1908 r. W 1910 r. do słów Roty skomponował muzykę Feliks Nowowiejski. Tak powstała pieśń patriotyczna, która zagrzewała Polaków do walki o własną tożsamość.

Na lekcjach historii, w każdej z polskich szkół, dzieci i młodzież uczą się o Józefie Piłsudskim (1867–1935). Jest podziwiany za odzyskanie przez Polskę niepodległości w 1918 r. oraz zwycięstwo w wojnie polsko-bolszewickiej w 1920 r. Życie intymne Piłsudskiego było równie burzliwe jak działalność polityczna. Będąc żonatym, w 1906 r. poznał Aleksandrę Szczerbińską. Córki Piłsudskiego i Aleksandry urodziły się w związku nieformalnym – Wanda w 1918 r., Jadwiga w 1920 r. Dopiero po śmierci żony, w 1921 r. Marszałek ożenił się z Aleksandrą. Piłsudskiego posądzano również o romans z lekarką Eugenią Lewicką, która zmarła w 1931 r., prawdopodobnie popełniając samobójstwo [Nałęcz D., Nałęcz T. 1986].

Jednym z najwybitniejszych ludzi wszech czasów był Leonardo da Vinci (1452–1519) – artysta i uczoney renesansowy, malarz, rzeźbiarz, architekt, inżynier. Najbardziej znane dzieła to *Mona Lisa* (Muzeum Luwr w Paryżu) i *Ostatnia Wieczerza*, wykonana na ścianie klasztoru Dominikanów przy bazylice Santa Maria delle Grazie w Mediolanie. Polska szczeni się obrazem *Dama z gronostajem* (Muzeum Narodowe w Krakowie). W 1476 r. Leonardo da Vinci został oskarżony o kontakty homoseksualne. Na szczęście organ florenckiej policji „nie określając ‘winy’, ograniczył się jedynie do ostrzeżenia i oficjalnej reprimendy” [I.LV].

Ucząc historii drugiej wojny światowej nie sposób nie mówić o Alanie Turingu (1912–1954) wybitnym brytyjskim matematyku i kryptologu, uważanym za jednego z twórców informatyki i komputerów. W czasie wojny, opierając się na osiągnięciach polskich matematyków – Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego i Henryka Zygalskiego – łamał szyfry niemieckiej Enigmy. Turing był gejem, a homoseksualizm w Wielkiej Brytanii ścigało prawo. „Skazany przez sąd, stojąc przed perspektywą uwięzienia, jako łagodniejsze wyjście wybrał przymusową kurację hormonalną. Miała ona opłakane skutki uboczne, zarówno w sferze fizycznej, jak i psychicznej” [Grajek 2007, s. 666–667]. W czerwcu 1954 r. popełnił samobójstwo.

Na koniec warto wspomnieć o jeszcze jednej nieheteronormatywnej postaci, której niezwykle życie związane jest zarówno z Beskidami, jak i Ukrainą. Wilhelm von Habsburg (1895–1948) był synem arcyksięcia Karola Stefana, kandydata na króla

Polski w czasie pierwszej wojny światowej i właściciela słynnego browaru w Żywcu. Zapewne bywał na terenie dzisiejszej gminy Istebna, bo do 1918 r. Beskidy leżały w monarchii Habsburgów. Wilhelm poświęcił życie na walkę o niepodległość Ukrainy, aspirując do zostania jej królem. Jest znany jako Wasyl Wyszywany. Nazwisko pochodzi od noszonych przez księcia koszul, haftowanych jak ludowe stroje ukraińskie. W sierpniu 1947 r. mieszkając w Wiedniu, został porwany i przewieziony do Związku Radzieckiego. W maju 1948 r. „radziecki trybunał uznał Wilhelma za winnego dążenia do ukraińskiego tronu w 1918 roku, dowodzenia Wolnymi Kozakami w 1921 roku i współpracy z brytyjskim i francuskim wywiadem podczas wojny i po jej zakończeniu. Prawo radzieckie działało wstecz i było eksterytorialne, sięgając do czasów przed utworzeniem Związku Radzieckiego i na obszary, nad którymi Moskwa nigdy nie miała zwierzchnictwa” [Snyder 2010, s. 253]. Wilhelm zmarł w więzieniu w Kijowie w 1948 r.

Pytania i sugestie

Wspólnotę samorządową tworzą z mocy prawa mieszkańcy gminy [art. 1 ust. 1 usg], a regionalną wspólnotę samorządową tworzą z mocy prawa mieszkańcy województwa [art. 1 ust. 1 ustawy o samorządzie województwa]. Jak z tego wynika, wspólnoty samorządowe tworzą wszyscy mieszkańcy gmin i województw, również osoby LGBT.

Zadania własne obejmują m.in. sprawy:

- „wspierania i upowszechniania idei samorządowej” [art. 7 ust. 1 pkt 17 usg];
- „promocji gminy” [art. 7 ust. 1 pkt 18 usg].

Stygmatyzowanie osób LGBT, to zaprzeczenie idei samorządowej. Z promowaniem gmin czy województw, nie ma nic wspólnego. Przeciwnie, atrakcyjne tereny Małopolski i Beskidów może pozbawić turystów.

Radnych, deklarujących ochronę rodziny opartej na tradycyjnych wartościach oraz obronę systemu oświaty przed propagandą / ideologią LGBT warto zapytać:

- Czy życie rodzinie Elizy Orzeszkowej, a zwłaszcza Józefa Piłsudskiego spełnia ich wymagania?
- Czy ze szkolnych lektur należy usunąć prace Marii Dąbrowskiej, Jarosława Iwaszkiewicza i Marii Konopnickiej?
- Czy Muzeum Narodowe w Krakowie powinno przestać się chlubić obrazem Leonarda da Vinci *Dama z gronostajem*?
- Czy koncerty muzyki Karola Szymanowskiego powinny być zabronione, a poświęcone kompozytorowi muzeum w Zakopanem zamknięte?
- Czy należy przestać się szczycić wkładem Polaków w złamaniu szyfru Enigmy, bo swoje osiągnięcia przekazali homoseksualiście?

Radnych Gminy Istebna warto dodatkowo zapytać, czy młodzież powiatów cieszyńskiego i żywieckiego powinna poznać dzieje zarządzających tymi terenami Habsburgów, nazywanych polskimi Habsburgami, skoro była wśród nich taka osoba jak Wilhelm?

Nasuwa się również pytanie o słynne koronki ze wsi Koniaków (wieś w gminie Istebna). Czy skąpa bielizna (stringi) z koronek koniakowskich, sprzedawana w całej Polsce, sprzyja życiu rodzinnemu opartemu na tradycyjnych wartościach? I co, jeśli na paradach równości pojawią się ludzie w koronkach z Koniakowa – czy to reklama dla przedsiębiorców i gminy Istebna, czy zgorzenie publiczne?

I na koniec pytanie do wszystkich – czy spór o „Strefy wolne od LGBT” służy Polsce?

Nieodzownym warunkiem spełnienia zawartej w ustawie Prawo oświatowe zasady otwarcia na wartości kultur Europy i świata jest mówienie o ludziach wybitnych, niezależnie od tego czy byli hetero, czy nieheteronormatywni. Uczenie w szkołach o takich osobach nie ma nic wspólnego z brakiem respektowania chrześcijańskiego systemu wartości. Świadczy jedynie o rzetelności systemu oświaty oraz respektowaniu uniwersalnej zasady tolerancji. Na przykładach Leonarda da Vinci i Alana Turinga wyraźnie widać jak istotna jest tolerancja – podejście władz Florencji pozwoliło na rozkwit genialnego artysty, a represyjny system brytyjski zniszczył genialnego matematyka.

W opracowanym przez Ministra Edukacji i Nauki wykazie lektur znalazły się dzieła osób nieheteronormatywnych. Czytanie takich książek przez młodzież nie zostało uznane za demoralizujące. Warto wspomnieć, że Jarosław Iwaszkiewicz był w 1962 r. na audyencji u papieża Jana XXIII, a w 1989 r. na prywatnej audyencji u Jana Pawła II. Trudno przypuszczać, że Karol Wojtyła nie wiedział o orientacji seksualnej pisarza, zwłaszcza, że partnerem seksualnym Iwaszkiewicza był Szymanowski, podobnie jak papież emocjonalnie związany z Tatrami. Czyżby papieże byli bardziej tolerancyjni od samorządowców?

Biseksualizm Konopnickiej nie przeszkadza również Polskiemu Stronnictwu Ludowemu, którego korzenie sięgają końca XIX w. (Stronnictwo Ludowe założono w 1895 r.). *Rota* jest „rodzajem hymnu” tej partii.

Jak widać, nie wszyscy w Polsce chcą stygmatyzować osoby żyjące w nieformalnych związkach, zwłaszcza osoby nieheteronormatywne. Absurdalne kłótnie o „Strefy wolne od LGBT” na szczęście przechodzą do historii, a część uchwał i deklaracji uchylono. Trzeba zrobić wszystko, aby do takich konfliktów nie dochodziło w przyszłości. Środowiska LGBT też powinny się zastanowić, czy nie prowokują wrogich wobec siebie zachowań. O akceptację społeczną osoby nieheteronormatywne zabiegają organizując różne akcje, np. parady równości. Niestety, często uzyskany efekt jest odmienny od zamierzonego. Uczestnikom marszów zarzuca się wulgarność, deprawację dzieci, a nawet naruszanie uczuć religijnych wierzących. Na taką ocenę niewątpliwie wpływa zachowanie osób biorących udział w paradach, przede wszystkim zbyt skąpe stroje. Może na marszach równości, zamiast obnażonych ciał, należałoby prezentować sylwetki i dokonania np. Leonarda da Vinci czy Alana Turinga.

Załączniki

Załącznik 1

„Samorządowa Karta Praw Rodzin” z 2019 r.

Załącznik 2

Deklaracja Nr 1/19 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie sprzeciwu wobec wprowadzenia ideologii „LGBT” do wspólnot samorządowych.

Załącznik 3

Deklaracja Nr 1/19 Rady Gminy Jordanów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie sprzeciwu wobec wprowadzenia ideologii „LGBT” do wspólnot samorządowych.

Załącznik 4

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 14 lipca 2020 r. III SA/GI 15/20
w nim

Uchwała Nr X/78/2019 Rady Gminy Istebna z dnia 2 września 2019 r. w sprawie podjęcia deklaracji w sprawie powstrzymania ideologii LGBT przez wspólnotę samorządową.

Materiały źródłowe

Literatura

Encyklopedia Powszechna PWN 1985. Wydanie drugie, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa (daty urodzin i śmierci osób, których biografie przywołano w artykule).

Grajek M., 2007, *Enigma. Bliżej prawdy*, Dom Wydawniczy REBIS, Poznań.

Koper S., 2011, *Wpływowe kobiety Drugiej Rzeczypospolitej*, Bellona S.A., Warszawa.

Mitzner P., 2008, *Hanna i Jarosław Iwaskiewiczowie*, Wydawnictwo Literackie Sp. z o.o., Kraków.

Nałęcz D., Nałęcz T., 1986, *Józef Piłsudski – legendy i fakty*, RSW „Prasa-Książka-Ruch” Młodzieżowa Agencja Wydawnicza, Warszawa.

Snyder T., 2010, *Czerwony Księż, Świat Książki*, Warszawa.

Źródła prawa

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

Ustawy

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. z dnia 15 lipca 2020 r. Dz.U. z 2020 r. poz. 1359).

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. z dnia 25 czerwca 2021 r. Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.), w skrócie usg.

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. z dnia 2 grudnia 2021 r. Dz.U. z 2021 r. poz. 2345 z późn. zm.), w skrócie Kk.

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. z dnia 16 września 2020 r. Dz.U. z 2020 r. poz. 1668 z późn. zm.).

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. z dnia 16 czerwca 2021 r. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249).

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. z dnia 18 maja 2021 r. Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.).

Rozporządzenia

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. Kodeks karny (Dz.U. nr 60, poz. 571), w skrócie Kk z 1932 r. – nie obowiązuje.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2019 r. poz. 639 z późn. zm.).

Internet

I.LGBT – ideologii LGBT

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ideologia_LGBT [dostęp: 26.08.2021].

I.LV – Leonardo da Vinci

https://pl.wikipedia.org/wiki/Leonardo_da_Vinci [dostęp: 16.09.2021].

I. Rota – [https://pl.wikipedia.org/wiki/Rota_\(Maria_Konopnicka\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Rota_(Maria_Konopnicka)) [dostęp: 28.02.2022].

Załącznik 1

Samorządowa karta praw rodzin – wyciąg

W ostatnich miesiącach podjęto próby podważenia na poziomie samorządowym gwarantowanych konstytucyjnie praw rodzin, w tym praw rodziców i dzieci, oraz prawnej tożsamości i ustrojowej pozycji małżeństwa. Silny społeczny sprzeciw spowodowała podpisana przez Prezydenta Warszawy Deklaracja LGBT+, która zawiera szereg ideologicznych postulatów naruszających standardy bezstronności światopoglądowej władz publicznych. Obejmowała ona zapowiedź wprowadzenia do szkół zajęć permissywnej edukacji seksualnej według standardów WHO, która budzi zasadnicze wątpliwości z perspektywy konstytucyjnej zasady ochrony dzieci przed demoralizacją. Już wcześniej podobne rozwiązania zostały wprowadzone w węższym zakresie m.in. w Słupsku i w Gdańsku. W październiku już po raz trzeci aktywiści ruchu LGBT wykorzystali polskie szkoły do przeprowadzenia w nich akcji propagandowej „Tęczowy Piątek”.

W tych okolicznościach konieczne jest opowiedzenie się po stronie wartości chronionych przez Konstytucję – tożsamości małżeństwa jako związku kobiety i mężczyzny, ochrony rodziny i rodzicielstwa (art. 18), prawa do ochrony życia rodzinnego (art. 47), prawa rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem (art. 48 ust. 1) oraz zasady ochrony dziecka przed demoralizacją (art. 72 ust. 1).

Wzywamy wszystkie osoby, rodziny, zrzeszenia oraz samorządy, by przystąpiły do niniejszej Karty i przyłączyły się do obrony tych wartości wprowadzając następujące rozwiązania:

1. Zagwarantowanie przestrzegania przez szkoły praw rodziców

Konstytucyjna zasada pomocniczości „umacniająca uprawnienia obywateli i ich wspólnot” odniesiona do podstawowej wspólnoty obywateli i komórki społecznej – rodziny – jest konkretyzowana w konstytucyjnym prawie rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Zadaniem systemu oświaty jest wspomaganie wychowawczej roli rodziny w sposób, który nie koliduje z konstytucyjnymi prawami rodziców (art. 1 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe). Żadna instytucja oświaty nie może zastępować wychowania rodzinnego treściami, które byłyby z nim sprzeczne lub które godziłyby w naturalną tożsamość rodziny. Niestety w praktyce nawet ustawowo gwarantowane prawa rodziców są bardzo często ignorowane w toku wychowania szkolnego.

Rolą jednostek samorządu terytorialnego nie jest ani ustalanie podstawy programowej, ani programu wychowawczo-profilaktycznego. Samorządy powinny jednak sprawdzać czy w prowadzonych przez nie szkołach jest przestrzegane prawo.

Dlatego jednostki samorządu terytorialnego powinny w szczególności weryfikować czy przestrzegane są prawa rodziców – w tym w szczególności wymóg uzyskania zgody rady rodziców na uchwalenie programu profilaktyczno-wychowawczego oraz na podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz wymóg każdorazowego uzyskania zgody rodzica na udział dziecka w zajęciach

dodatkowych. Samorząd powinien także informować rodziców o przysługujących im uprawnieniach.

2. Publiczne udostępnienie informacji o współpracy szkół z organizacjami pozarządowymi

Jednostka samorządu terytorialnego prowadząca szkołę powinna stworzyć ogólnodostępny, aktualizowany na bieżąco dokument udostępniany w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej gminy informujący o tym, na działalność jakich organizacji pozarządowych lub na używanie jakich materiałów takich organizacji w procesie wychowania w danej szkole lub placówce wydał zgodę dyrektor. Dzięki takiemu rozwiązaniu rodzice będą dysponować wiedzą o działalności tych organizacji w szkole jeszcze przed podjęciem decyzji o powierzeniu zadań z zakresu wychowania dziecka danej instytucji oświaty, bez konieczności składania osobnego wniosku.

3. Stosowanie mechanizmu podwójnej weryfikacji rodzicielskiej zewnętrznych organizacji oraz materiałów używanych w procesie wychowania szkolnego w zakresie związanym z seksualnością i rozwojem psychoseksualnym

Szkoła lub placówka powinna zapewnić rodzicom możliwość weryfikacji zewnętrznych organizacji oraz materiałów, używanych w procesie wychowania, na dwa sposoby: zarówno indywidualnie, jak i zbiorowo poprzez strukturę rady rodziców. Dyrektor może wyrazić zgodę na podjęcie działalności w szkole lub placówce przez organizację zewnętrzną lub na używanie w procesie wychowania materiałów takiej organizacji dopiero po uprzednim uzyskaniu pozytywnej opinii rady rodziców, ale także dopiero po udostępnieniu informacji zawierającej nazwę i program zajęć oraz profil takiej organizacji każdemu rodzicowi z osobna w sposób umożliwiający zapoznanie się z treścią tych dokumentów.

Mechanizm podwójnej weryfikacji znajduje uzasadnienie prawne zarówno w przypadku zajęć dodatkowych, jak i wszystkich innych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły, które wykraczają poza podstawę programową.

4. Wsparcie przez samorząd organizacji rodzicielskich monitorujących realizację przez szkoły modelu wychowania integralnego

Szkoły i placówki oświatowe powinny promować model wychowania integralnego rozumianego jako „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej” (art. 1 pkt 3 Prawa oświatowego), co w odniesieniu do wychowania seksualnego oznacza, że szkoła powinna w ramach tego rodzaju zajęć „wspierać wychowawczą rolę rodziny, promować integralne ujęcie ludzkiej seksualności, kształtować postawy prorodzinne, prozdrowotne i prospołeczne” (§ 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r.), a nauczyciele powinni zmierzać do tego, by uczniowie „doceniali wartość rodziny i znali zadania, jakie ona pełni, uznawali godność człowieka, poszukiwali, odkrywali i dążyli do osiągnięcia celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w rodzinie i w świecie” (załącznik nr 2

do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r.) z czego wynika sprzeciw wobec takich form wychowania, które prezentowałyby jedną z tych sfer w sposób wyabstrahowany od pozostałych, co w odniesieniu do wychowania seksualnego oznaczałoby wypaczenie go do postaci seksualizacji.

Chociaż rolą samorządów nie jest ustalanie podstawy programowej ani programu profilaktyczno-wychowawczego szkoły, mogą one wspomagać rodzicielski monitoring realizacji integralnego modelu wychowania, udzielając w tym zakresie wsparcia instytucjonalnego lub finansowego.

5. Wykluczenie przeznaczania środków publicznych i mienia publicznego na projekty podważające konstytucyjną tożsamość oraz autonomię małżeństwa i rodziny

Niedopuszczalne jest przeznaczanie mienia publicznego lub środków publicznych na projekty, których charakter zakłada kwestionowanie konstytucyjnej tożsamości małżeństwa jako związku kobiety i mężczyzny oraz tożsamości i autonomii rodziny, w tym w szczególności działania realizowane w zakresie edukacji. Samorządowy program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz regulaminy konkursów dla organizacji społecznych powinny zostać uzupełnione o postanowienia wykluczające przeznaczanie środków na działania podważające te zasady ustroju konstytucyjnego lub godzące w prawa obywateli.

6. Zagwarantowanie rodzicom pluralizmu i możliwości wyboru spośród różnych form opieki nad najmłodszymi dziećmi

Organy samorządu powinny wprowadzić rozwiązania, które umożliwią rodzicom najmłodszych dzieci wybór pomiędzy instytucjonalną opieką kolektywną, opieką domową i innymi formami opieki nad dzieckiem, pozwalając na realizację zróżnicowanych potrzeb związanych z opieką, jakie mają różne grupy rodziców i dzieci. Rozwiązania takie stanowiłyby także udogodnienie dla rodziców, których dzieci nie mogą korzystać z instytucjonalnej opieki kolektywnej.

7. Uwzględnienie perspektywy *family mainstreaming* w procesie tworzenia aktów prawa miejscowego

Tworzenie każdego aktu prawa miejscowego powinno poprzedzać określenie, czy wpłynie on na sytuację rodzin oraz na zakres praw rodziców i praw dzieci. Jeśli ma to miejsce, każdorazowo powinna zostać dokonana wszechstronna ocena skutków regulacji w tym zakresie. Niedopuszczalne jest w szczególności ograniczenie przez akt prawa miejscowego konstytucyjnych i ustawowych praw rodziców i dzieci oraz praw rodzin.

Głównym autorem Samorządowej Karty Praw Rodziny jest Pozarządowa Fundacja Instytut na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris, współautorami Centrum Życia i Rodziny, CitizenGO Polska, Fundacja Mamy i Taty, Ruch 4 Marca, Stowarzyszenie Rodzin Wielodzietnych „Szczęśliwy Dom” w Gdańsku, Stowarzyszenie „Dar Życia”, Stowarzyszenie Pedagogów „Natan”, Stowarzyszenie Rodzice Chronią Dzieci.

Załącznik 2

Deklaracja Nr 1/19 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie sprzeciwu wobec wprowadzenia ideologii „LGBT” do wspólnot samorządowych

Sejmik Województwa Małopolskiego wyraża zdecydowany sprzeciw wobec pojawiających się w sferze publicznej działań zorientowanych na promowanie ideologii ruchów LGBT, której cele naruszają podstawowe prawa i wolności zagwarantowane w aktach prawa międzynarodowego, kwestionują wartości chronione w polskiej konstytucji, a także ingerują w porządek społeczny. Podejmowane w ostatnim okresie działania przez niektórych przedstawicieli samorządowej, jak i krajowej sceny politycznej ukierunkowane są na wywoływanie fundamentalnych zmian w życiu społecznym. Działania te zorientowane są na anihilację wartości ukształtowanych przez wielowiekowe dziedzictwo chrześcijaństwa, ważnych szczególnie dla mieszkańców Małopolski. Jako Radni Województwa Małopolskiego deklarujemy wsparcie dla rodziny opartej na tradycyjnych wartościach oraz obronę systemu oświaty przed propagandą LGBT zagrażającą prawidłowemu rozwojowi młodego pokolenia. Deklarujemy, że Sejmik Województwa Małopolskiego w realizacji swoich publicznych zadań będzie wierny tradycji narodowej i państwowej, mając w pamięci tysiącletnią tradycję chrześcijaństwa w Polsce oraz wielowiekowe przywiązanie Polaków do wolności. Otrzymują:

Prezydent RP
Prezes Rady Ministrów RP
Minister Edukacji Narodowej
Kuratorium Oświaty w Krakowie
Gminy i Powiaty Województwa Małopolskiego
Mieszkańcy Województwa Małopolskiego

Źródło:

<https://bip.malopolska.pl/umwm,a,1594074,deklaracja-nr-119-sejmiku-województwa-malopolskiego-z-dnia-29-kwietnia-2019-r-w-sprawie-sprzeciwu-wo.html> [dostęp: 25.08.2021].

Załącznik 3

Deklaracja Nr 1/19 Rady Gminy Jordanów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie sprzeciwu wobec wprowadzenia ideologii „LGBT” do wspólnot samorządowych

Rada Gminy Jordanów wyraża zdecydowany sprzeciw wobec pojawiających się w sferze publicznej działań zorientowanych na promowanie ideologii ruchów LGBT, której cele kwestionują podstawowe prawa i wolności zagwarantowane w aktach

prawa międzynarodowego, kwestionują wartości chronione w polskiej konstytucji, a także ingerują w porządek społeczny. Działania te zorientowane są na niszczenie wartości ukształtowanych przez wielowiekowe dziedzictwo chrześcijaństwa, ważnych szczególnie dla mieszkańców Gminy Jordanów. Jako Radni Gminy Jordanów deklarujemy wsparcie dla rodziny opartej na tradycyjnych wartościach oraz ochronę systemu oświaty przed propagandą LGBT zagrażającą prawidłowemu rozwojowi młodego pokolenia.

Deklarujemy, że Rada Gminy Jordanów w realizacji swoich zadań publicznych będzie wierna tradycji narodowej i państwowej mając w pamięci tysiącletnią tradycję chrześcijaństwa w Polsce oraz wielowiekowe przywiązanie Polaków do wolności.

Źródło: Opublikowano 7 czerwca 2019 r. w domenie publicznej finansowanej ze środków publicznych: gmina-jordanow.pl (brak potwierdzenia o rejestracji w Sądzie Okręgowym w Krakowie).

Załącznik 4

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 14 lipca 2020 r. III SA/GI 15/20 – wyciąg

w nim

Uchwała Nr X/78/2019 Rady Gminy Istebna z dnia 2 września 2019 r. w sprawie podjęcia deklaracji w sprawie powstrzymania ideologii LGBT przez wspólnotę samorządową (tekst uchwały w uzasadnieniu faktycznym wyroku)

Wybrane cytaty

Sentencja

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 lipca 2020 r. sprawy ze skargi Rzecznika Praw Obywatelskich na uchwałę Rady Gminy Istebna z dnia 2 września 2019 r. nr X/78/2019 w przedmiocie powstrzymania ideologii LGBT przez wspólnotę samorządową stwierdza nieważność zaskarżonej uchwały.

Uzasadnienie faktyczne

Rzecznik Praw Obywatelskich zaskarżył do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach uchwałę Rady Gminy Istebna zatytułowaną:

Uchwała Nr X/78/2019 Rady Gminy Istebna z dnia 2 września 2019 r. w sprawie podjęcia deklaracji w sprawie powstrzymania ideologii LGBT przez wspólnotę samorządową.

Uchwała, podjęta na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm., dalej w skrócie jako u.s.g.) ma następującą treść:

W związku z wywołaną przez niektórych polityków wojną ideologiczną Rada Gminy Istebna podejmuje deklarację „Samorząd wolny od ideologii LGBT”. Radykałowie dążący do rewolucji kulturowej w Polsce atakują wolność słowa, niewinność dzieci, autorytet rodziny i szkoły oraz swobodę przedsiębiorców. Dlatego będziemy konsekwentnie bronić naszej wspólnoty samorządowej! Dla dobra życia, rodziny i wolności deklarujemy, że samorząd który reprezentujemy – zgodnie z naszą wielowiekową kulturą opartą na wartościach chrześcijańskich – nie będzie ingerować w prywatną sferę życia polskich rodzin. Nie damy narzucić sobie wyolbrzymianych problemów i sztucznych konfliktów, które niesie ze sobą ideologia „LGBT”.

1. Nie zgadzamy się na sprzeczne z prawem instalowanie funkcjonariuszy politycznej poprawności w szkołach (tzw. „latarników”). Będziemy strzegli prawa do wychowania dzieci zgodnie z przekonaniami rodziców!
2. Zrobimy wszystko, aby do szkół nie mieli wstępu gorszyciele zainteresowani wczesną seksualizacją polskich dzieci w myśl tzw. standardów Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Będziemy chronili uczniów, dbając o to, aby rodzice z pomocą wychowawców mogli odpowiedzialnie przekazać im piękno ludzkiej miłości!
3. Nie pozwolimy wywierać administracyjnej presji na rzecz stosowania poprawności politycznej (niekiedy słusznie zwanej po prostu homopropaganda) w wybranych zawodach. Będziemy chronili m.in. nauczycieli i przedsiębiorców przed narzucaniem im nieprofesjonalnych kryteriów działania np. w pracy wychowawczej, przy doborze pracowników czy kontrahentów! Deklarujemy, że Gmina Istebna w realizacji swoich publicznych zadań będzie wierna tradycji narodowej i państwowej, pamiętając o 1053 latach od Chrztu Polski, 100 latach od odzyskania Niepodległości Polski i 29 latach od odzyskania Samorządności Polaków.

Uchwale tej Rzecznik Praw Obywatelskich zarzucił:

- 1) naruszenie art. 7 Konstytucji RP w zw. z art. 6 ust. 1, art. 18 ust. 1 i art. 18 ust. 2 pkt 2 u.s.g. przez wykroczenie poza zakres działania gminy i zakres właściwości rady gminy oraz władczą ingerencję w zakres kompetencji innych organów publicznych, w tym organów wykonawczych samorządu terytorialnego i organów administracji rządowej, a w konsekwencji brak podstawy prawnej i naruszenie konstytucyjnej zasady legalizmu, z której wynika, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa;
- 2) naruszenie art. 47, art. 48, art. 70 ust. 1 i art. 73 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP przez ograniczenie konstytucyjnych praw i wolności, podczas gdy ich ograniczenie może nastąpić tylko w drodze ustawy;
- 3) naruszenie 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP w zw. z art. 1 u.s.g. przez dyskryminację ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową, polegającą na wykluczeniu ze wspólnoty samorządowej jej mieszkańców identyfikujących się jako lesbijki, geje, osoby biseksualne i transpłciowe (w skrócie „LGBT”);
- 4) naruszenie art. 30 w zw. z art. 47 Konstytucji RP i art. 54 ust. 1 w zw. z art. 32 ust. 2 Konstytucji RP oraz art. 8 w zw. z art. 10 i 14 Konwencji o ochronie praw człowieka

i podstawowych wolności (sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 r., Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284; dalej jako: „Europejska Konwencja Praw Człowieka” lub „EKPCz”), przez bezprawną ingerencję w wolności i prawa osób nieheteronormatywnych i transpłciowych, polegającą na naruszeniu ich godności, a także ograniczeniu prawa do życia prywatnego w zgodzie ze swoją orientacją seksualną i tożsamością oraz ekspresji tych cech, a w konsekwencji dyskryminację ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową;

- 5) naruszenie art. 48 i art. 73 Konstytucji RP przez bezprawne ograniczenie praw i wolności mieszkańców Gminy Istebna do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami, do nauki i do nauczania, polegające na władczej ingerencji w działalność placówek oświatowych, narzuceniu im wartości zgodnych wyłącznie z jednym światopoglądem oraz dążeniu do wykluczenia z programu nauczania treści dotyczących edukacji seksualnej i antydyskryminacyjnej.

Rzecznik wyraził przy tym przekonanie, że nie ma tu znaczenia fakt, że uchwała posługuje się pojęciem „ideologia LGBT”, a nie samoistnym skrótem LGBT odnoszącym się, zgodnie z tłumaczeniem z języka angielskiego, do: lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transpłciowych, ale też do całej grupy społecznej osób nieheteronormatywnych i nieidentyfikujących się z dychotomicznym podziałem na płć męską i żeńską. Przy braku możliwości jednoznacznego ustalenia pojęcia „ideologia LGBT” należy przyjąć, że odnosi się ono do zespołu cech, które osoby LGBT reprezentują. W konsekwencji zwrot ten powinien być traktowany jako odnoszący się bezpośrednio do osób nieheteronormatywnych i transpłciowych, gdyż takie cechy osobiste jak orientacja seksualna i tożsamość płciowa stanowią element tożsamości i pozostają nierozzerwalnie związane z każdą jednostką.

Źródło:

<https://sip.lex.pl/orzeczenia-i-pisma-urzedowe/orzeczenia-sadow/iii-sa-gl-15-20-wyrok-wojewodzkiego-sadu-523136251> – [dostęp: 05.10.2021].

Territorial self-government and "LGBT-free zones"

ABSTRACT

Several dozen of self-governments – municipal and county councils and regional assemblies passed resolutions and declarations against the LGBT ideology. The authors of these documents emphasized the will to protect the family based on traditional values and to defend the education system against LGBT propaganda/ideology. Opponents warned against the stigmatization of non-heteronormative people. The guideline for the above-mentioned documents became the "Local Government Charter of Family Rights", published in 2019. Signs "LGBT-free zone" have appeared at the entrances to areas administered by self-governments that have adopted such declarations or resolutions. The dispute has become increasingly wide-ranging and has involved the media, the courts, the prosecutor's office, the Ombudsman, the European Parliament, and the European Commission.

The author of this article does not take sides. He merely believes that unnecessary quarrels harms our country. To demonstrate the absurdness of the argument over "LGBT-free zones", the article refers to:

- the selected documents relating to local government (declarations, resolutions, court judgments) and the "Local Government Charter of Family Rights" (Annex no. 1, no. 2, no. 3 and no. 4);
- generally binding acts of law relating to the self-government, family and educational tasks;
- biographies of people (e.g. writers) who should be considered positive in Polish and World history, despite their complicated family life.

The selection of the analyzed data can be considered subjective. The author chose the documents of local governments of Małopolska and Beskid Mountains, because he considers the areas managed by them to be very attractive for tourists – he likes to spend holidays in Cracow, Zakopane and Beskid Śląski and Żywiecki, e.g. in Koniaków and Żywiec. The reading list for secondary schools, adopted by the Minister of National Education, determined the selection of writers' biographies. The choice of the others was determined by the uniqueness of their biographies and the impact on the history of Poland and the world. Finishing work on the article in March 2022, the author consciously introduced the theme of Ukraine.

Key words: LGBT, "LGBT-free zones"

Anna Wieczorek, dr / PhD
urbanista, architekt / urban planner, architect
e-mail: ajwieczorek@wp.pl